

Snakk om penger med **barna dine**

En guide til enkle og trygge måter å snakke
om økonomi med barna dine i 2026

Slik snakker du om penger med barna dine i 2026

Å snakke om penger med barn kan føles både viktig og krevende. Når er riktig tidspunkt å begynne? Hvor mye bør barn få vite? Og hvordan forklarer man verdien av penger i en hverdag der betaling stort sett skjer digitalt?

Denne veiledningen er laget for foreldre som ønsker å snakke om økonomi på en trygg og enkel måte. Den tar for seg alt fra ukepenger og sparing til forbruk, ansvar og barnas første egne inntekter. Med konkrete eksempler og praktiske råd får du verktøy som kan bidra til sunne pengevaner tidlig i livet.

Innhold

01.	Introduksjon til økonomi for barn	2
02.	Ukepenger og månedspenger	4
03.	Bankkort og Vipps	6
04.	Å tjene egne penger som barn	7

Introduksjon til økonomi for barn

Forståelse av penger er en grunnleggende livsferdighet. Ved å snakke om økonomi tidlig, hjelper du barnet med å utvikle en sunn holdning til penger, lære ansvar og forstå at ressurser er noe man må planlegge for. Samtalene trenger ikke være kompliserte, det viktigste er at de skjer naturlig i hverdagen.

Gjør penger mer konkrete

Start med det grunnleggende: penger er noe man tjener gjennom arbeid. For barn kan det være vanskelig å forstå hvorfor voksne får penger hver måned, mens de selv ikke gjør det. Forklar at du får lønn fordi du jobber på samme måte som barnet kan få ukepenger eller en liten godtgjørelse for å hjelpe til hjemme.

Du kan også forklare hvordan penger sirkulerer i samfunnet. For eksempel at butikker selger varer, at folk betaler for dem, og at bedrifter bruker inntektene til å betale lønn. Da blir økonomi noe konkret, ikke abstrakt.

Snakk om verdien av penger

Barn forstår ofte at penger finnes, men ikke alltid at de kan ta slutt. Et effektivt grep er å sammenligne priser. Forklar for eksempel at en is kan koste 30 kroner, mens et leketøy kan koste 300 kroner. Diskuter hva man kan få dersom man sparer, i stedet for å bruke pengene med én gang.

Bruk hverdagslige situasjoner som matinnkjøp eller bensinfylling for å vise hva ting faktisk koster. Jo mer virkelighetsnært, desto lettere er det for barnet å forstå at penger har verdi.

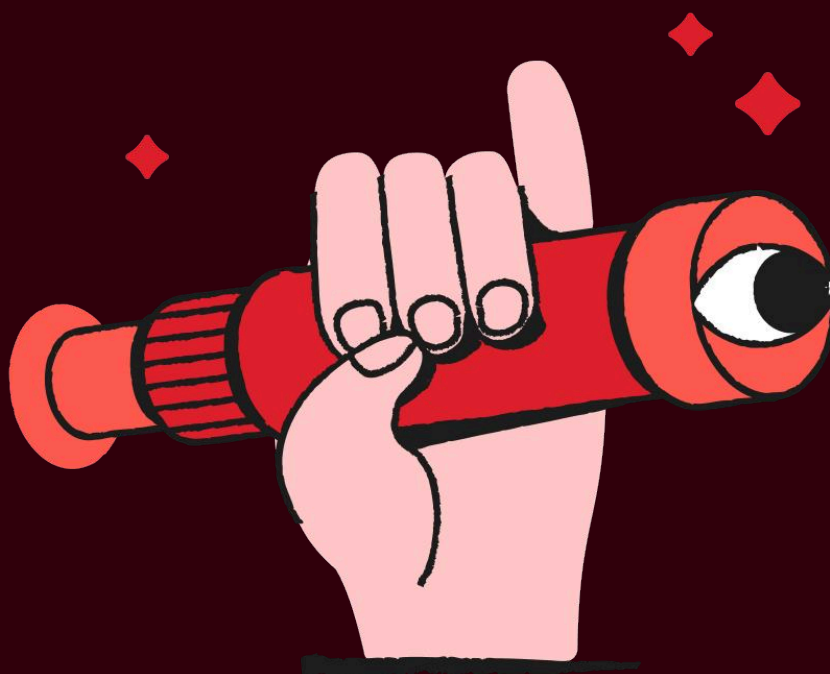
Introduser enkel budsjettering

Når barnet forstår det grunnleggende, kan du begynne å snakke om planlegging. En enkel forklaring på budsjett kan vise at familiens penger skal dekke mange behov: bolig, mat, klær, fritid og sparing.

Du trenger ikke dele detaljerte tall, men kan forklare prioriteringer, for eksempel:

“ Vi har en viss sum hver måned. Først betaler vi det vi må ha, som bolig og mat. Deretter kan vi spare litt og se hva som er igjen til andre ting.

Å involvere barnet i små valg, som hvordan ukepengene brukes, gir både eierskap og ansvarfølelse.

Ukepenger og månedspenger

Å gi ukepenger eller månedspenger er en effektiv måte å lære barn om økonomi. Men hvor mye er passende, og når bør man begynne?

Når bør man starte med ukepenger?

Mange foreldre i Norge starter med ukepenger når barnet er rundt 6–8 år. Da kan barnet øve på å håndtere små beløp og oppleve at penger faktisk kan ta slutt. Det er viktig at barnet er modent nok hvis ikke, er det bedre å vente.

Undersøkelser viser at et flertall av norske foreldre gir barna faste penger regelmessig, fremfor å gi penger ved behov. Det gir barnet bedre mulighet til å planlegge.

Når går man over til månedspenger?

Etter hvert som barnet blir eldre og mer selvstendig, velger mange å gå over til månedspenger. Dette krever mer planlegging, siden pengene skal rekke lenger. Overgangen skjer ofte rundt 10-12-årsalderen.

Hvor mye er vanlig å gi?

Beløpene varierer, men norske banker og forbrukerøkonomer opererer ofte med omtrent disse nivåene:

- 6-8 år – 20-30 kroner i uken
- 12-14 år – ca. 300-400 kroner i måneden
- 15-17 år – 800-1 000 kroner i måneden
- 9-11 år – ca. 50-60 kroner i uken

Behovene øker med alderen, og eldre barn har også større mulighet til å tjene egne penger.

Gode råd om ukepenger

- Avklar forventninger og regler
- Unngå å gi ekstra penger når beløpet er brukt opp
- Oppmuntre til sparing
- La barnet gjøre egne valg også feil
- Vær et godt forbilde i egen økonomi

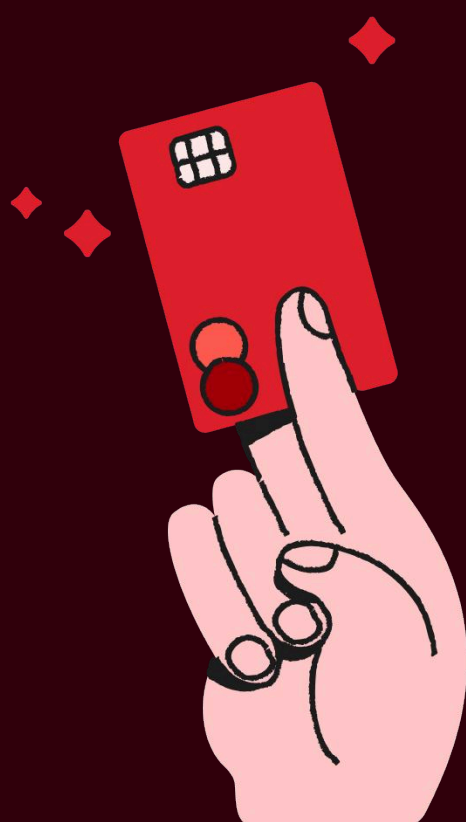
Hvis barnet stadig ønsker mer penger, er det viktig å forklare at begrensninger er en del av læringen. Alternativene er å spare over tid eller tjene litt ekstra.

Bankkort og Vipps for barn

Kontanter brukes sjeldnere i Norge, og for mange barn er bankkort og Vipps en naturlig del av hverdagen. Spørsmålet er når barnet er klart for det.

Alder og modenhet

Det finnes ingen faste regler. Det avgjørende er barnets modenhet og forståelse for penger. Mange banker tilbyr egne debetkort for barn fra 6–7 år. Vipps forutsetter bankkonto og BankID, og må godkjennes av foresatte.

Slik fungerer banktjenester for barn

Barnets bankkort er alltid et debetkort knyttet til konto i barnets navn. Som forelder har du full kontroll over beløpsgrenser, bruk på nett og Vipps-overføringer.

Mange banker tilbyr også egne apper for barn og unge, der barnet kan følge med på saldo og bruk.

Fordeler og utfordringer

Digitale betalingsløsninger gjør det enkelt å overføre penger og følge med på forbruk. Samtidig kan verdien av penger bli mer abstrakt når de ikke er fysiske. Derfor er dialog og veiledning viktig.

Å tjene egne penger som **barn**

Mange barn ønsker tidlig å tjene egne penger. I Norge er dette strengt regulert for å sikre barns helse og skolegang.

Barn under 13 år

Barn under 13 år kan i hovedsak kun jobbe i familiens egen husholdning. Det kan være hagearbeid, rydding eller enkle oppgaver. Unntak finnes, som salg av skoleaksjoner eller veldedige produkter.

Barn 13–15 år

Barn i denne alderen kan ta enklere jobber i begrenset omfang, særlig i skoleferier. Arbeidet må være trygt, lett og godkjent av foresatte.

Ungdom 16–18 år

Fra 16 år kan ungdom jobbe i de fleste yrker, så lenge arbeidet ikke er farlig. Arbeidsgiver har ansvar for sikkerhet, opplæring og forsvarlige arbeidsforhold.

Viktige hensyn

- Skole og hvile kommer alltid først
- Arbeidet skal være frivillig
- Foreldre har tilsynsansvar
- Alt arbeid skal være lovlig og registrert